

*Dynamisk formuerett del III:
Konkursrett*

Professor Erik Røsæg

erik@rosaeg.no

rosaeg.no

Pensum og læringskrav

- *Hva en konkurs innebærer*
- *Hva som skal til for at konkurs åpnes, insolvensbegrepet*
- *De sentrale reglene om debtors kontrakter. Boets inntreden i kontraktene.*
- *Grunnleggende regler om omstøtelse*

Hvorfor er konkurs viktig for alle jurister?

- Pengeproblemer er vanlig
- Hva skjer om klienten går konkurs?
- Hva skjer om klientens partner eller medkontrahent går konkurs?
- Mulig å sikre seg

*De sterkestes rett,
myndighetsutøvelse eller
sosialpolitikk?*

<https://tinyurl.com/jeglurer>

Oversikt over hovedproblemene

- *Prosedyre og åpningsvilkår*
- *Hva skal dras inn i gjeldsforfølgningen?*
 - *Det debitor eier. Kontrakter.*
 - *Det som ekstingveres*
 - *Det som omstøtes*
- *Hvordan skal midlene fordeles?*

Forskjellige typer gjeldsforfølgning

- Konkurs (kkl del 2)
- Tvangsakkord (kkl kap VI og XIV)
- Gjeldsforhandling (kkl del 1)
- Rekonstruksjon (lov nr 38/2020)
- Gjeldsordning (lov nr 99/1992)

- Utlegg (tvangsl kap 7 og pantel kap 5)

Noen nøkkelbegreper

- *Debitor/ skyldner*
- *(Tvangs)kreditor/ kravshaver*
- *Konkursfordringer*
- *Separatister*
- *Bo og masse*

Prosedyre og åpningsvilkår

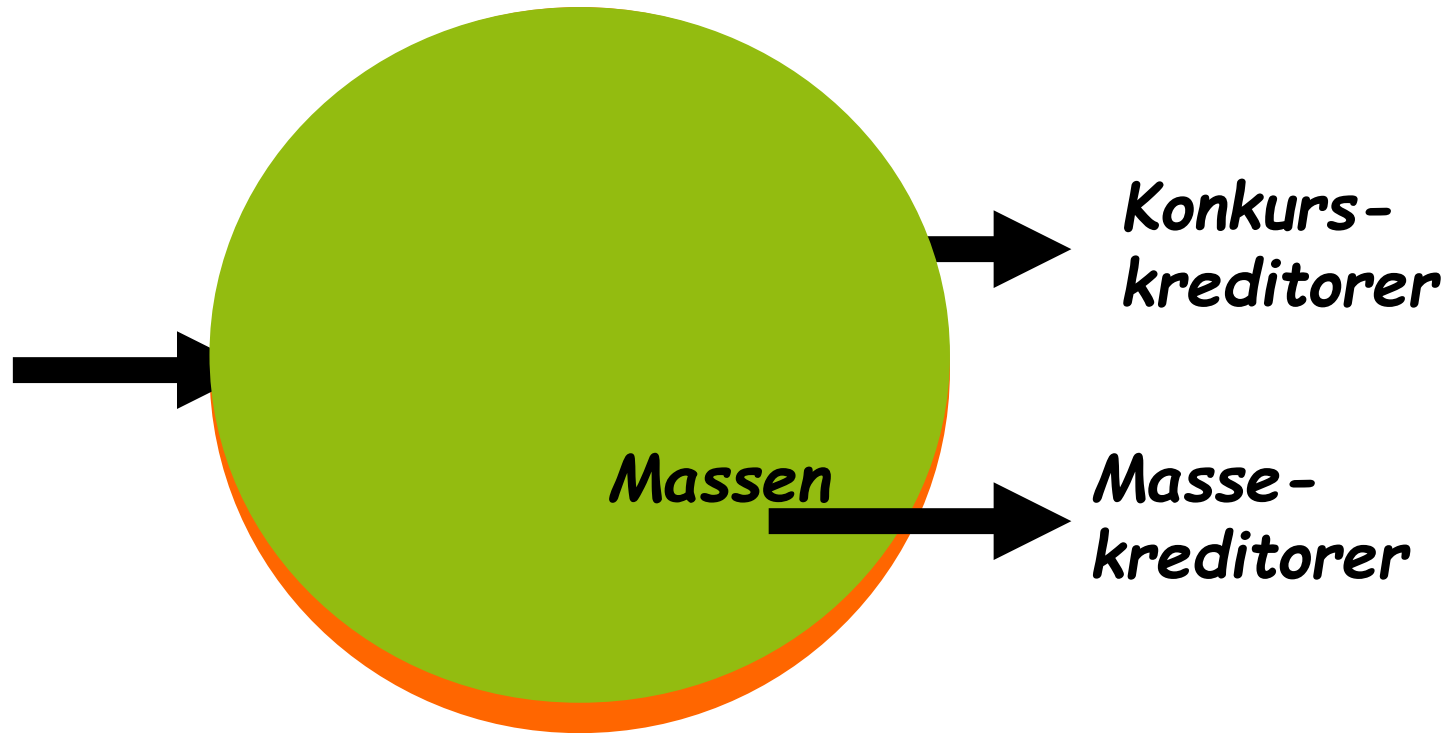

<https://tinyurl.com/jeglurer>

Bo og masse

Debitor
personlig

Boet

- *Begjæring (kkl § 60)*
- *Omkostninger (kkl §§ 67 og 73)*
 - *Begrenset i forskrift til 50 R*
- *Konkursåpning (kkl §§ 70 fg)*
- *Skiftesamling (kkl §§ 92 fg; 98)*
- *Kreditorutvalg og bostyre (kkl § 83)*
- *Revisor (kkl § 90)*
- *Tingrettens rolle (kkl §§ 99 og 120 fg)*
- *Rådighetsforbud (kkl §§ 75 og 100)*

Behandlingen

- **Inndragning av aktiva (kkl § 118)**
- **Fortsatt drift (kkl § 119)**
- **Prøving av fordringene (kkl § 111)**
- **Realisering av aktiva (kkl § 117 og deknl § 8-15)**
- **Abandonering (kkl §§ 117a fg)**
- **Utlodning (kkl kap XV)**

Avslutningen

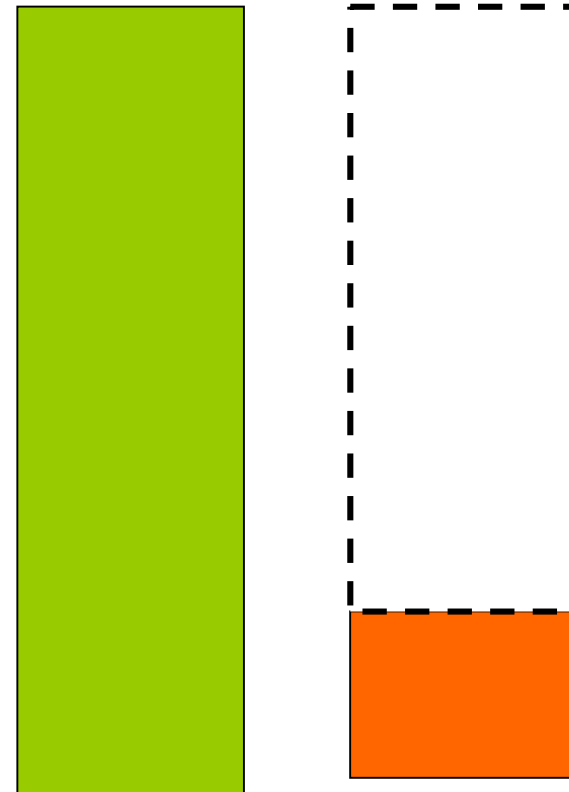
- *Innstilling (kkl § 135)*
- *Avslutning (kkl §§ 137 og 74)*
- *Etterutlodning etc (kkl §§ 129 og 139)*
- *Sletting av selskap (kkl § 138)*
- *Vedvarende heftelse (deknl § 6-6)*

Insolvenskravet (kkl. §§ 60-61)

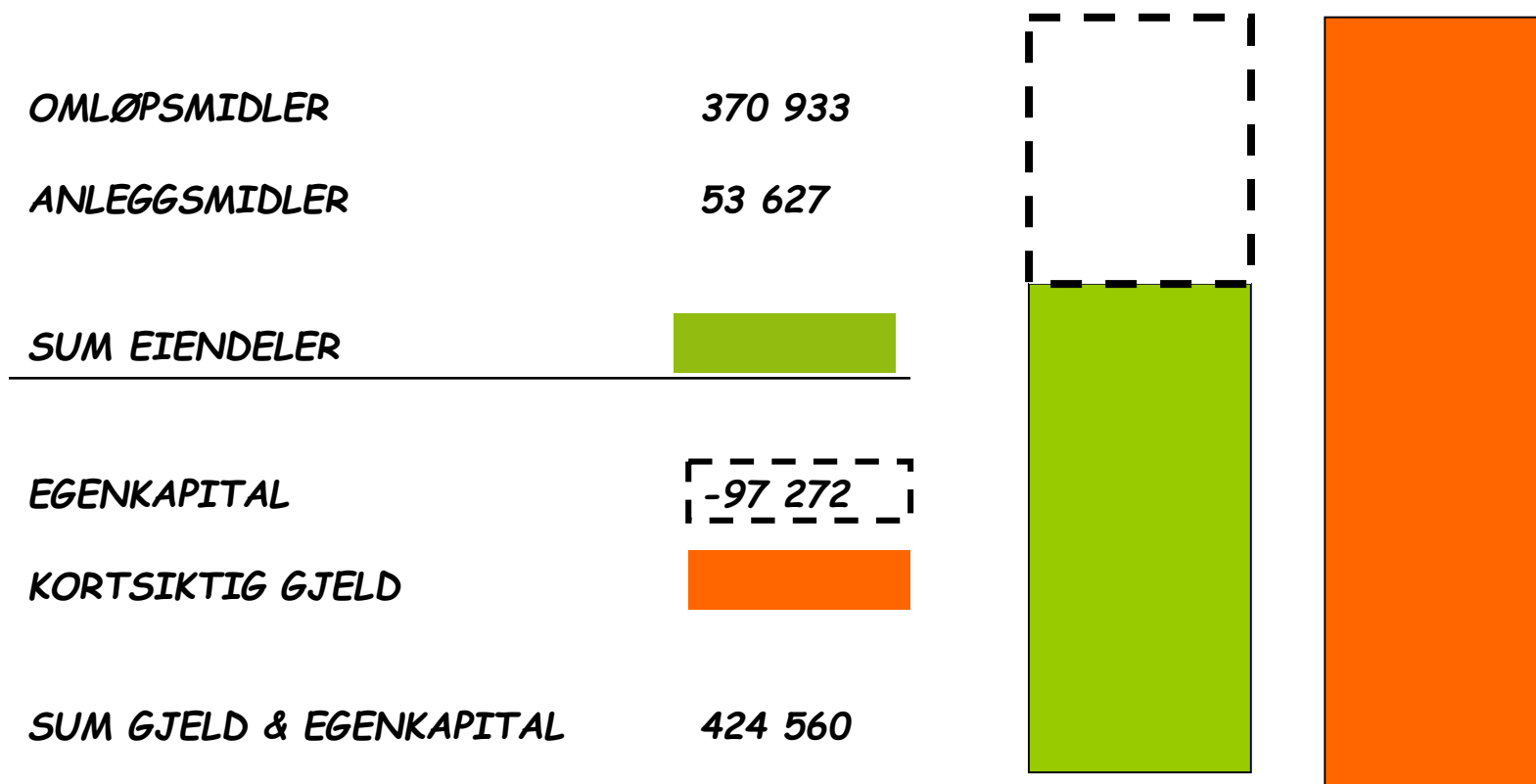
- Insolvenskravet skal sikre at konkurs bare blir åpnet når det er formålstjenelig
- Hovedregel: Vedvarende illikviditet
- Unntak: Suffisiens
- [Lynkurs i lesning av regnskaper]

Balanse = positiv egenkapital

OMLØPSMIDLER	370 933
ANLEGGSMIDLER	53 627
SUM EIENDELER	
<hr/>	
EGENKAPITAL	362 728
KORTSIKTIG GJELD	
SUM GJELD & EGENKAPITAL	424 560

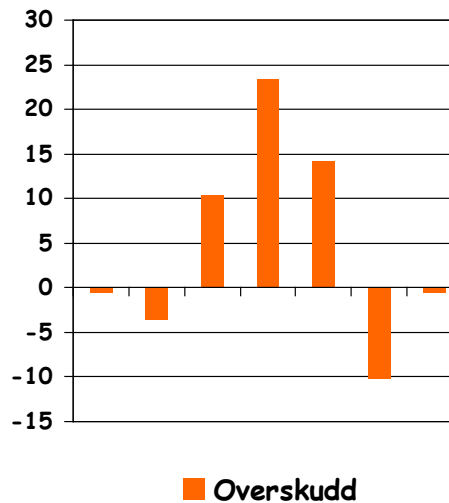
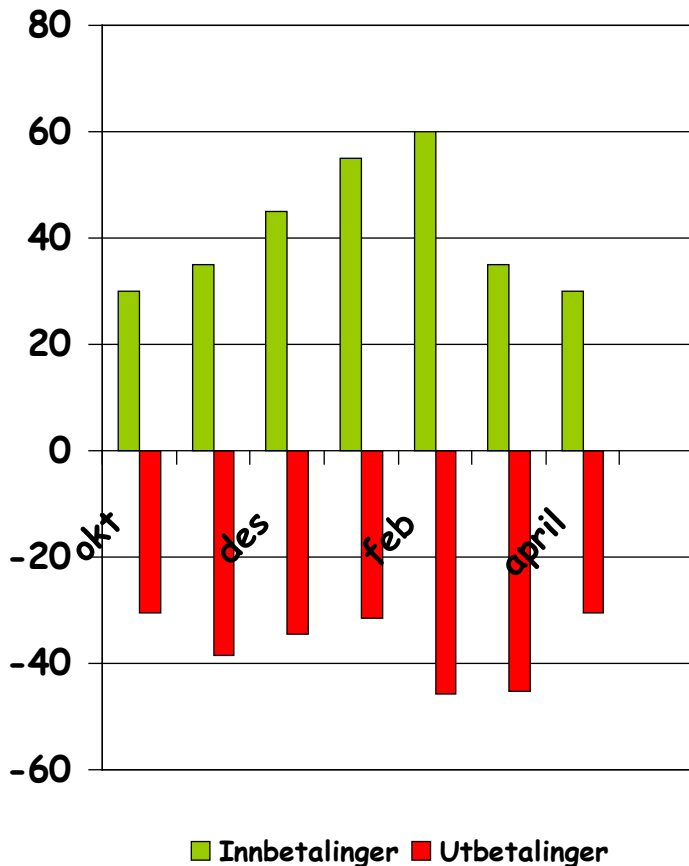
Underbalanse = negativ egenkapital

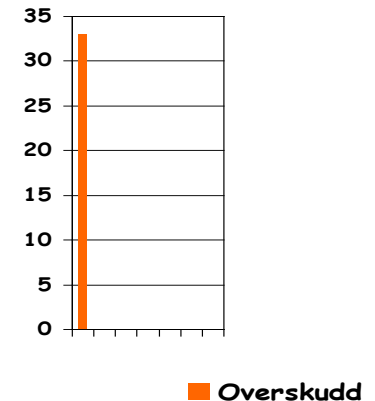
Likviditet

- å kunne betale ved forfall

Pr. mnd.

Pr. år

Plussiden

- *Beslagsfrie eiendeler*
- *Ikke realiserbare eiendeler*
- *Særlig illikvide eiendeler (kkl § 61, jfr. kkl §§ 72 og 153)*
- *Betingede rettigheter*
- *Fluktuerende verdier*
- *Verdsetting basert på fortsatt drift?*

Minussiden

- Fordringer som ikke kan gjøres gjeldende i konkurs (dekl § 7-13)
- Fordringer basert på omstøtelige transaksjoner (dekl § 5-1)
- Uforfalte fordringer
- Tvilsomme fordringer
- Betingede fordringer
- Betydning av muligheten for en løsning med kreditorene

[Presumsjonsregler]

- **Skyldnerens erkjennelse (kkl § 62)**
- **Betalingsstansning (kkl § 62)**
- **Intet til utlegg (kkl § 62)**
- **Konkursvarsel mot skyldneren (kkl § 63)**

*Hva skal dras inn i
gjeldsforfølgningen?
-Det debitor eier. Kontrakter*

Hovedregelen (deknl § 2-2)

- *tilhører skyldneren*
- *på beslagstiden*
- *som kan ... omgjøres i penger*
- *De "reelle" eierforholdene er avgjørende (Rt 1935 981 (Bygland-dommen))*

Realitet og formalitet

- *Vår higen etter det reelle forhold*
- *Hva kjennetegner den underliggende realiteten?*
- *Hva gir den klareste argumentasjonen?*

Noen vanlige innvendinger mot beslag

- Debitor har blitt tilført et formuesgode
Rt 2000 1360 Lena maskin
- Kreditor har ikke villet gi kreditt
- Debtors eiendomsrett er ugyldig
- Debtors eiendomsrett er betinget av motytelse

Kontrakter i konkurs

- Kontrakter er et formuesgode som kan beslaglegges
 - Nettobeslag (beholder kontraktsgjenstanden mot å betale dividende av kontraktssummen)
 - Bruttobeslag (boet «trer inn»)
- Forholdet til heving

Nettobeslag

- **Overlevering før boåpning er avgjørende for om boet kan ta nettobeslag**
 - **Stansingsrett**
 - **Overlevering etter boåpning**
 - **Eiendomsrettens overgang**
 - **Hevingsrett**

Stansningsrett (deknl § 7-2)

- *Sammenhengen med kontraktsrettslig tilbakeholdsrett (kjl §§ 10 og 61, avhendingsl § 5-5)*
- *Sammenhengen med beslagsretten (deknl § 2-2)*
- *Virkning som separatistrett*
- *Kan gjøre gjeldende uten spesiell rettsvernakt*
- *Må gjennomføres*
- *Stansning er ikke nødvendig om overleveringen skjer til boet (deknl § 7-9)*
- *Alternativer til stansning*
 - *Levering med hevingsforbehold (kjl § 54(4), avhendingsl § 5-3(4))*
 - *Levering mot salgspant (pantel §§ 3-17 og 3-22, tingl § 21(3))*
- *Begrunnelse for stansningsretten*

Bruttobeslag

- **Inntreden (dekl §§ 7-3 fg)**
 - **Rett til inntreden (dekl § 7-3)**
 - **Avtalens vilkår (dekl § 7-4(1))**
 - **Oppdeling av kontrakten (dekl § 7-4(2))**
 - **Sikkerhet (dekl § 7-5)**
 - **Oppsigelsesadgang (dekl § 7-6)**
- **Hevingsrett (dekl §§ 7-3 og 7-7)**
- **[Beslag av andre kontraktstyper (dekl §§ 7-10 fg)]**

*Hva skal dras inn i
gjeldsforfølgningen?
-Det som omstøtes*

Generelt om omstøtelse

- *Rettsvern og omstøtelse*
- *Objektiv regler*
- *Subjektive regler*
- *[Virkningen av omstøtelse]*

Fristdagen (deknl § 1-2)

- *Hovedregel: Begjæringsdagen*
- *Fortsettelsessynspunktet*

Ekstraordinær betaling (dekl § 5-5)

- **Oversikt over regelen**
- **Begrunnelse**
- **Usedvanlig betalingsmiddel**
- **Før normal betalingstid**
- **Beløp som betydelig forringer betalingsevnen
(Rt 1999 64 Teamcon)**
- **Ordinær- unntaket (Rt 1997 1623 Royal
Christiania, Rt 1995 222 Direkte reklame)**
- **Siste ledd: Forholdet til dekl § 5-7**

Subjektiv omstøtelse (deknl § 5-9)

- *Oversikt over regelen*
- *Begrunnelse*
- *Disposisjon*
 - *Avgrensing mot faktiske handlinger?*
 - *Avgrensing mot utlegg?*
- *Kreditor-kadelig disposisjon*
 - *Bryte likedelingsprinsippet (Rt 1986 889 Eastco)*
 - *Unndra eiendeler*
 - *Forøke gjeld*
- *Utilbørlig*
 - *Objektiv norm (Rt 1995 259 Palonen)*
 - *Synspunktet redningsaksjon (Rt 2001 1136 Kjell's Markiser)*
- *Svak eller svekket økonomi*
- *Ikke subjektiv unnskyldningsgrunn*